HO STROMING

INTERNATIONALISERING @HOME

ONDERZOEKER AAN HET WOORD

Internationalisation at home, voorbij de misvattingen

Jos Beelen
Lector Global Learning
De Haagse Hogeschool

Inleiding

Om internationale en interculturele competenties te verwerven is de overgrote meerderheid van studenten aangewezen op het curriculum van de eigen instelling. Daarom is er sinds circa 2000 aandacht voor Internationalisation at home en internationalisering van het curriculum gericht op alle studenten. Beide concepten streven naar de integratie van internationale en interculturele dimensies in alle opleidingen, zowel Nederlandstalige als die in andere talen. Deze dimensies verschillen sterk van vakgebied tot vakgebied en daarom is er geen 'one size fits all' aanpak. Daarmee zijn docenten de belangrijkste dragers van internationalisering. Zij weten immers het best wat de toekomstige carrière van hun afgestudeerden zal vereisen. Internationalisation at home is gericht op het formele, het informele en het verborgen curriculum. Dat laatste behelst de veronderstellingen, boodschappen en waarden die we (vaak onbewust) delen met studenten. Dit kan bijvoorbeeld gaan over welke kennis waardevol wordt geacht en welke niet. Virtual Exchange en Collaborative Online International Learning (COIL) kunnen zinvolle elementen van een geïnternationaliseerd curriculum zijn.

Inzichten

- **Beginnen met de uitkomsten:** Vaak begint internationalisering van het thuiscurriculum met activiteiten zonder dat deze verbonden worden met (leer)uitkomsten. Daarmee blijft onderbelicht hoe deze activiteiten bijdragen.
- **Voorbij de keuzevakken:** Om internationalisation at home werkelijk binnen het bereik van alle studenten te brengen, moeten internationale en interculturele dimensies onderdeel zijn van het kerncurriculum. Keuzevakken bereiken immers maar een deel van de studenten.
- **Inclusief:** In plaats van een geïnternationaliseerd thuiscurriculum als een alternatief voor mobiliteit te zien, moet het de basis voor alle studenten zijn. Dit schept ook de mogelijkheid om studenten te stimuleren mobiel te worden, wanneer ze daarvoor de gelegenheid hebben.
- Perspectieven uit andere disciplines kunnen net zo krachtig zijn als perspectieven uit andere landen en culturen.

Tips / Aanbevelingen

1. Betrek onderwijsadviseurs en curriculumontwikkelaars bij het proces van internationalisering van het curriculum. Zij zijn immers specialisten op het gebied van het schrijven van leeruitkomsten en het ontwerpen van toetsing en reflectie. Ook kunnen zij helpen met het 'uitlijnen' van internationale en interculturele dimensies, zodat deze de hele duur van de opleiding bestrijken en niet alleen de laatste fase.
2. Start met de docenten die enthousiast zijn voor internationalisering van het onderwijs. Luister naar kritische stemmen, maar die horen niet leidend te zijn. Alumni, studenten en werkgevers kunnen inzichten verschaffen over wat internationalisering betekent in de (toekomstige) beroepspraktijk.
3. In heel Europa, maar ook daarbuiten, zoals in Latijns-Amerika en Zuid-Afrika staat internationalisering van het thuiscurriculum op de agenda. Dat betekent dat opleidingen met hun partners kunnen samenwerken bij de internationalisering van curricula. Partners voor uitwisseling van studenten zijn echter niet altijd de meest ideale partners voor internationalisering van 'teaching and learning'.
4. In Nederland zijn we in staat om kortdurende 'internationalisation abroad' ervaringen te realiseren door middel van studiereizen naar de landen rondom ons en deze te combineren met internationalisering 'thuis', bijvoorbeeld via Blended Intensive Programmes (BIP).

Meer lezen:

- *Defining 'internationalisation at home*
- *Virtual exchange and Internationalisation at Home: navigating the terminology*
- *Internationalisation at Home in practice*

ComeniusNetwerk
de HogerOnderwijsVernieuwers

NRO NATIONAAL REGIEORGAAN ONDERWIJSONDERZOEK

Onderwijskennis.nl
Het knooppunt van en voor het onderwijs

Internationalisation at home, een goedbedoeld voorbeeld

Wilko van Zijverden
Associate Lector Bodem & Ondergrond
Saxion

Inleiding

Studenten van nu hebben over het algemeen op dezelfde leeftijd meer van de wereld gezien dan hun docenten. Bijna 100% van de studenten is in het buitenland geweest en heeft, getuige hun Instagram-posts, talloze locaties in vele landen bezocht. In deze bubbel is de wereld maar één klik verwijderd. Studenten googelen zich een weg van A naar B of vragen dit middels GoogleSpeech aan een Uber-chauffeur en drinken een kop koffie bij de plaatselijke Starbucks. Deze aanpak beperkt de interactie met de lokale cultuur en verkleint de kans op en de impact van interculturele ervaringen. In de visie van Saxion is dit aspect van internationalisering, de interculturele beleving, het belangrijkst.

Slechts 1 à 2 % van alle studenten in de bachelor-opleidingen in het technische domein (inclusief Archeologie) participeert in internationale programma's (zie figuur 1). De top drie van belemmeringen die deze studenten noemen zijn financiën, afstand tot familie en huisvesting. Daarom bedachten wij een digitale internationale minor als oplossing om het aantal studenten dat tijdens de studie een interculturele beleving ervaart te vergroten. Samen met de opleidingen Archeologie van Winchester University, Universität Frankfurt en hessenARCHÄEOLOGIE heeft Saxion een dergelijke minor ontworpen en uitgevoerd met behulp van financiering uit het Comeniusprogramma. Tijdens het project hebben wij enkele valkuilen over het hoofd gezien.

Uitdagingen

Het bleek geen enkel probleem om elkaar te vinden op inhoud en thema. Problematischer was de inbedding in de curricula van de verschillende opleidingen. Min of meer zelfstandig opererende examencommissies en opleidingsdirecteuren vormden een moeilijk te nemen hindernis. Echt problematisch bleek uiteindelijk de jaarkalender.

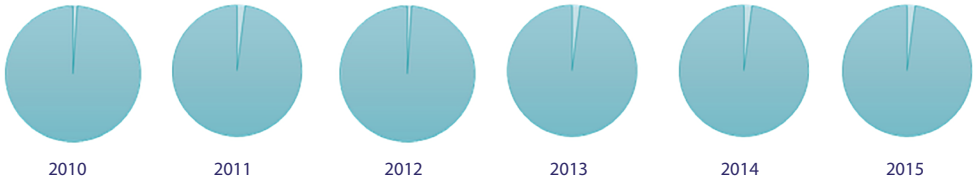
Resultaat

Aan het einde van het project ligt er een goed ontworpen minor "Archaeology of conflicts". In deze minor starten we met het probleem van de Halifax crash site in het Duitse dorpje Steinheim. Deze site wordt opgegraven in het kader van de Sommerakademie. De Engelse studenten graven daar naar het verleden van hun heroes, de Nederlandse studenten van hun bevrijders, maar wat graven de Duitse studenten op?

Tips / Aanbevelingen

- Belangrijk is om in de te gebruiken casuïstiek interculturele verschillen op te zoeken.
- Afstemming met examencommissies en onderwijs-directeuren moet vooraf worden geregeld. Met name op het gebied van borging van toetsing ondervonden wij veel problemen.
- Elke onderwijsinstelling kent haar eigen jaarkalender, dat zorgt binnen Nederland al regelmatig voor problemen, internationaal is dit nog veel lastiger af te stemmen.

Figuur 1 Deelname van studenten in het technisch domein (Hogescholen) aan onderwijsprogramma's in het buitenland *(Cornelissen & van Pinxteren 2016)*

Meer lezen:

- *The excavation of WWII RAF bomber, Halifax LV881-ZA-V*
- *"See you next year" – Die erste "Summer Field School" der hessenARCHÄOLOGIE*
- *Die Sommerakademie der hessenARCHÄOLOGIE*

ComeniusNetwerk de HogerOnderwijsVernieuwers
NRO Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek
Onderwijskennis.nl Het knooppunt van en voor het onderwijs